

dette Bølgervolk er blevet løftet fra den
 Opfattelse, det tidligere havde. Det er en
 ganske mærkbar Modsigelse, og det ærede
 Medlem burde erindre, at man kan ikke have
 en Gud, som man foragter og banker, saa-
 ledes, som visse Negerfolk gjøre ved deres
 Feticher, uden at der kommer noget Romst
 ved det! Jeg forstaa imidlertid, at det
 ærede Medlem erkjender, at Høire har havt
 Ret heri; ja, det ærede Medlem har jo
 selv haft den Anskuelse tidligere; det ligger
 jo ogsaa i hans Ord: at han selv har været
 naar tidligere, at altsaa Høire har havt
 Ret i, at vilde man bevare i hvert Fald
 Kontinuiteten og den historiske Udvikling her
 i Landet og en stor Del af, hvad Folk op-
 fatter som Ret og Uret, gif det ikke an at
 lægge Magten i de Hænder, som han (Hol-
 stein-Bedreborg) nu selv betragter som saa
 flette, som de efter hans Betragtning maa
 være. Det kan ikke nytte at lade, som om
 der skulde være en bestemt Del af Nationen,
 der var Høire og en anden afluttet Del
 Venstrefolk, og som om alle Høirefolk ere
 nogle daarligere Folk, der Intet due til, men
 at Venstrefolkene ere gode, og at blot de
 havde faaet Magten i deres Haand, vilde
 Alt være gaaet godt. Det ærede Medlem
 maa her se Folket under Gæt. Hvad Høire
 har paastaaget, er, at det er nødvendigt for
 en gaarnlig politisk Udvikling, at bevare en
 virkelig Menighed hos den Del af de for-
 fatningsmæssige Faktorer, som netop ikke
 hører til Folkets brede Lag, og det glæder
 mig, at det ærede Medlem nu har bekræftet
 det gjennem sine Ord. Det ærede Medlem
 synes derved at vende noget tilbage til sit
 første politiske Standpunkt. Man kommer
 jo bestandig tilbage til sin første Hjørnelighed,
 og det skulde glæde mig, om det ærede Med-
 lem virkelig vilde komme tilbage til en Hæv-
 delse af de Samfundsspiller, som vi have
 faaet sat ind i Grundloven, og som Høire
 blot har søgt at værne; det er ikke Høires
 Skyld, hvis de har faaet mere Magt, end
 Grundloven har tiltænkt dem. Men det
 ærede Medlem vil maasse sige: Ja, naar
 vi ikke kunne tale os til Rette, hvad skulle
 vi saa fortsætte saadanne Diskussioner
 for? Jeg vil sige det ærede Medlem,
 at jeg virkelig har havt et lille For-
 maal med mine Udtalelser. Jeg veed
 meget vel, at de ikke nytte Noget, men jeg
 tror dog, at det er rigtigt, at man udtaler
 sig, og jeg har et virkelig praktisk Formaal,
 for saa vidt som jeg har et Dnsse, et meget
 bestemt Dnsse, som jeg ønsker at udtale. Jeg
 har villet hævde, at vi maa bort fra den
 politiske Illusion om den klare Grundlov og
 det bedragne Folk; thi den have vi nu levet

paa i mange Tider. Vi have ingen klar
 Grundlov og have aldrig havt den. For vi
 komme fra det, faae vi ingen frugtbar For-
 handling, og derfor have vi heller ikke no-
 get bedraget Folk i den Forstand. Jeg vil
 dernæst have gjort det klart, at det kun
 er Handlinger, der kan bringe os videre.
 Det er klart for mig, at hvis man vil blive
 ved at grave Fortiden op, komme vi ingen
 Begne. Naar det ærede Medlem vil være
 realistisk, maa han søge at slaa en Streg
 over Fortiden, søge at bygge paa de givne
 Forhold, som de nu virkelig ere, hvis han
 vil komme til nye og bedre Tilstande, og
 kun paa det Vilkaar kan der naturligvis
 komme det Samarbejde mellem Høire og
 Venstre, som det ærede Medlem dog synes
 til en vis Grad at ønske. Hvis jeg for mit
 personlige Bedkommende ønskede en Reaktion
 henimod Tiden før 1848, vilde jeg paa in-
 gen Maade tale saaledes, som jeg har gjort.
 Jeg tror nemlig ikke paa Muligheden af, at
 selv den stærkeste Kongemagt vilde kunne
 bære Tidens Opgaver, at selv den stærkeste
 Koncentration af Magten vil forslaa lige-
 overfor Tidens Opgaver, men, hvad jeg sø-
 ler mig overbevist om, er, at naar vi ikke
 skulle fortsætte de uhykelige Stridigheder her
 i Landet, maa der findes en modus vivendi
 mellem de forskjellige Faktorer, og den kan
 naturligvis kun findes, naar man vil komme
 bort fra sine Illusioner, aflægge sin Naive-
 tet og søge virkelig at slaa en Streg over
 det, som ikke lenger kan gjøres om. Resul-
 tatet bliver ellers Goldhed. Vi fik Goldhed
 den Gang, det ærede Medlem var med til
 at drive Storpolitik paa en anden Maade,
 og Resultatet af Goldheden var de provisori-
 ske Tilstande. Tror han virkelig, at Re-
 sultatet af den Goldhed, som vi søres ind i
 ved, at vedblive at holde paa de gamle
 Stridsspørgsmaal, ikke vil ende paa en lig-
 nende Maade? For mig staaer det fuldstæn-
 dig utvivlsomt, at fortsættes den Gjerning,
 faae vi hyderligere Skridt i den Retning, som
 det ærede Medlem vil bort fra. Det ærede
 Medlem har nok sagt og Andre ogsaa, at
 naar Rassen var tom, saa vilde det her-
 skende Parti — eller hvad man skal kalde
 det — komme i Forlegenhed og være nødt
 til at give efter. Det ærede Medlem tror
 da vel ikke, at den Slags Incidentspunkter
 kunne være afgjørende. Nei, kunne de po-
 litiske Tilstande, vi her leve under, i Virke-
 ligheden blive indførte her, uden at Noget
 er i Stand til at faae dem forandrede, saa
 maa der være dybere Grunde, og det ærede
 Medlem kan være overbevist om, at en Smule
 Rasmangel ikke vil forhindre disse dybere
 liggende Grunde fra at gjøre sig gjældende.